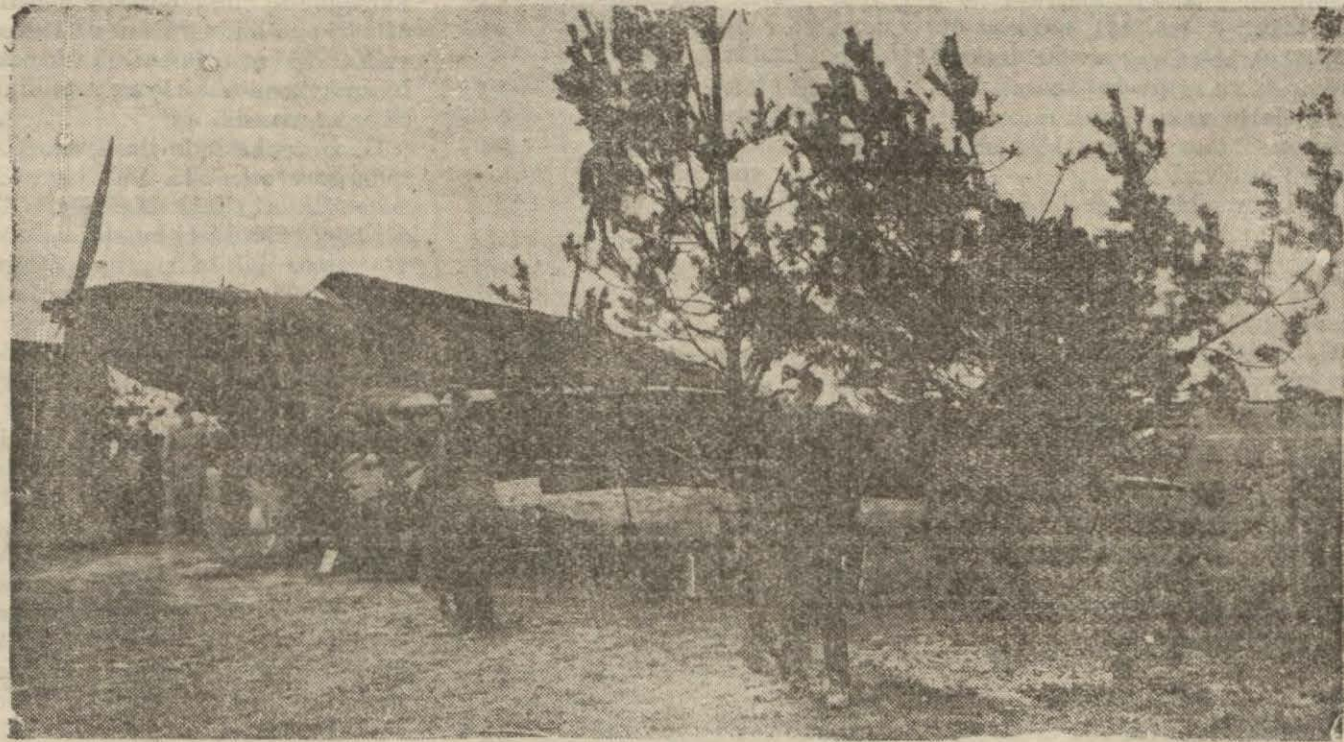


BAŞVEKİL ANKARA'YA DÖNÜYOR

ALMANLAR
RUMEN
HUDUDUNU
GEÇTİKuvvetler dört
fırkaya

Çıkarılacak

Bükreş 9 (A. A.) —
Röyter ajansına göre,
4.500 kişi tahmin edilen
Alman müfrezeleri dün
Romanya hududunu geç-
mişlerdir.Sovyet gazeteleri ve rad-
(Devamı 3 üncü sahifede)

İngiltereye imge mecbur olan bir Alman tayyaresi muhafaza altında...

BİR TOP
DÜELLOSU
Halk kayalar
üzerinden
muharebeyi
seyrettiLondra 9 (A.A.) — Şafakla be-
raber Fransız sahillerinden ateş
açan Alman uzun menzilli topları
Padökele boğazını dövmüşlerdir.
Bombardman bir saat sürmüştür.
Obüsler üçer dakika fasla ile a-
tılmışlardır.Gisney burnundaki fenerin
sarkında verleştirilmiş büyük dört
topluk bataryanın iki topu ve da-
ha ufak kalibrede iki top fasla-
larla ateş etmişlerdir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

UZAKŞARK
TEHLİKEDE!
Yakında yeni
bir buhran
çıkması
bekleniyorVasington 9 (A.A.) — İngiliz se-
fir Lort Lotyan dün Cümhuriyet Re-
isi Ruzvelt tarafından kabul edil-
miştir. Lort Lotyan Beyaz Saray-
dan ayrılışken, İngiltereye dön-
müyeceğini söylemiş ve demiştir ki:« Zira İngiliz hükümetinin
Birmanya yolunu açmağa karar
vermesi üzerine Uzakşarkta bir
buhran husule gelmesi ihtimali
vardır. »

(Devamı 3 üncü sahifede)

Başvekil
Hataydan
dönüyorAnkara 9 (Hususî muhabiri -
mizden) Bir hafadandir Hatay-
da tektik seyahatine çıkmış olan
Başvekil doktor Refik Saydamın
Ankara'ya avdeti beklenmektedir.
Başvekil İskenderundan ayrı-
lırken, bir kat'a asker selâm res-
mini ifa etmiş, kalabalık bir halk
kütlesi ve mektenliler tarafından
alkışlarla uğurlanmıştır.
Vali ve komutan Başvekilin vi-
lâyet hududuna kadar teşyi et-
mişlerdir.Üniversitelileri
hayrete düşüren
garip bir karar!Az bir ücretle iş bulan fakir
talebe vesaiti nakliye tenzilâ-
tından niçin mahrum bırakılıyor?

Rektörlük bu lüzumsuz tefriki kaldırmalıdır!

Bir yandan tahsillerine devam
eden ve bir yandan da ders ha-
rici zamanlarında şehrimizde mu-
allimlik, kâtiplik, muhasiplik, me-
murluk ve emsali gibi işlerde birücret mukabili olarak çalışan Ü-
niversite talebelerine vesaiti nak-
liye tenzilâtı yapılmaması ka-
rarlaştırılmıştır.
(Devamı 3 üncü sahifede)GENERAL
DÖ GOL
AFRİKADA

Bu günlerde Fransızlara

hitaben söz söyleyecek

Leopoldvil 9 (A.A.) —

hür Fransa şefi General Dö
Gol Aferikanın her hangi bir
yerinden yakında bütün
Fransızlara hitaben söz söyle-
yecektir.Bu haber Fransız üstüva Af-
rikası Valisi tarafından dün
Leopoldvilden bildirilmiştir.
General Larmina halen Bel-
çika kongosunda resmi bir
ziyarete bulunmaktadır.Parti Kongreleri devam ediyor
Samatya ve civarı
halkı neler istedi?Talebeye direkt tramvaylar temini, otobüslerin
Beyoğluna geçirilmesi de talep edildiŞehrimiz nahiyyelerinde Cum-
huriyet Halk partisi kongrelerine
devam olunmaktadır. Bugün Sa-
at 14 de Caltaca kazasının so-
yalık nahiyyesinde ve saat 18,30 da
Beyoğlu kazasının istiklâl nahi-
yyesinde kongreler toplanacaktır.Fatih kazasına bağlı Samatya
nahiyyesinin kongresi de geçen ge-
ce Yedikule ocak binasında saat
21 de yapılmıştır. Toolantıda Fa-
tihi kıymakamı ile şehir meclisi
azalarından Necip Serdengeçti,
Bıvcan Yağcıoğlu, Sami ve Fatih
Halkevi reisi Sırrı Enver Batu ile
şehir meclisi azasından kalabalık
bir halk kütlesi bulunmuştur.İdare heveti ve hesap rapor-
ları arasında ittifakla ka-
bul olunmuş ve yapılan intihapta
yeni idare heyeti azalıklarına Ab-
dullah Taktas, Mustafa Tüzün,
Hasan Çelikbaş, Ali Fuat ve Mah-
mut ittifakla seçilmişlerdir.
Umumi dilekler meyanında Sa-matya ve civarında bozuk yolla-
rı sür'atle tamir edilip susuz
iskis sokakların arındırılması
istenilmiştir.Mektep talebelerinin sabah ve
akşamları tramvaylarda çektiler
leri sıkıntı da tebarüz ettirilerek
talebe tramvayları temin olu-
ması ve muhitte de çocuk bah-
çeleri açılması talep edilmiştir.BEYOĞLUNA DA OTOBÜS
İSLETİLMELİDİRKocamustafapaşa - Sirkeci o-
tobüslerinin Beyoğlu cihtine ge-
cirilmesi suretile halkın ve iş a-
hiplerinin iki defa otobüs parası
vermekten kurtarılmalısı ve sim-
diki otobüs ücretlerinden de ten-
zilât yapılması dileği üzerinde de
ehemmiyetle durulmuştur. Kaza
kıymakamı ile Samatya nahiye
müdürü ve şehir meclisi azaları
bu dilekleri intac için dikkatle
not etmişlerdir. Dilekler kaza
parti kongresine de bildirilecek tir.İstinyede bir tar-
laya gömülen
7 kilo esrarÜç kaçakçı bunları çık-
arıp satarken yakalandılarKaramürselin Feyziye köyün-
den Raif, Hüseyin ve Ali isimle-
rinde 3 kişinin esrar kaçaklığı
yaptığını haber alan zabıta me-
murları kendilerine müşteri süsü
vererek bunlarla ahbab olmuşlar-
dır. Kaçakçılar İstinye sirtlarında
bir tarlaya 7 kilo esrar gömdükle-
rini ve değer fiatla satacaklarını
alıcı zannettikleri memurlara söy-
lemişler ve fiatta uyumuşlardır.Bunun üzerine evvelki gece hep
beraber İstinye sirtlarına gidilmiş
ve vak'ayı arkadaşlarına bildiren
memurların aldığı tertibatla es-
rarlar toprakta gömülü olduğu
yerden çıkarılırken, suçlular cür-
mümeşhut halinde yakalanmış-
lardır.BEYAZ ZEHİRCİLER
Beyoğlunda Ahmet ve Celâlet-
tin isiminde iki kişinin üzerlerin-
de otuz yedi paket, Beyoğlunda
Tarık adında bir eroinde iki pa-
ket, Tophanede Pepe Nuri ve İs-
met isimlerindeki kaçakçılarda ye-
di paket eroin bulunmuş ve hepsi
adliye verilmişlerdir.Vergi ve haciz
işlerinde vatan-
daş hakkıDefterdarlık gazetemiz-
de çıkan bir şikâyetle
derhal alâkadar olduBeşiktaşta trikotaj imalâthanesi sa-
hibi B. Celâl Yardımcı isiminde bir va-
tandaşın trikotaj makinelerinin vergi
borcu için bilâ ihbar satıldığı ve bu
şikâyetine Maliye Vekâleti mürcaat
(Devamı 3 üncü sahifede)İki muhtekir sebze-
ci ve bir yoğurtçu
Adliye'ye verildi

Bunlardan biri 25 lira cezaya mahkûm edildi

Büyükdere'de manavlık yapan
Koco isiminde biri domates ve bi-
ber fiatları üzerinde kiloda 5 ku-
ruş ihtikâr yaptığından asliye ce-
za mahkemesine verilmiş ve dün
25 lira ağır para cezasına mah-
kûm olunmuştur. Avrica Gala-
tada Havim isiminde bir zerze-
vati da domates fiatlarını 5 ku-
rus arttırdığından yakalanmıştır.Diğer taraftan Ankara zabıtası da
vaki bir şikâyet üzerine dün Ka-
raoğlunda Şakir biradrelere ait
Bursa pazarı isiminde bir dükkân-
da etiketsiz satışla yoğurt ihtî-
kârı yapıldığını tesbite geçmiştir.
Sikâve sahibi çoğurdun kilo-
sunun 30 kuruş yerine 40 kuruşa
satıldığını bildirmiş ve tutulanzabıt varakasıle hâdisiye adliye'ye
verilmiştir.Fransız filusunun
vaziyetiVasington 9 (A.A.) — «Nevyork
Taymis» gazetesi, Fransız sefiri
Hevin hariciye müsteşarı Sam-
ner Vels'e Fransız hükümetinin
aldığı tedbirler sayesinde Fransız
filusunun askeri harekâta kulla-
nılmayacağını bildirmiştir.Hev Martinik adalarında istih-
kâm yapılmadığını, Dakar'da hic-
bir Alman zabıt ve askerinin bu-
lunmadığını temin etmiştir.Kadiköy, Eyüp, Beşik-
taş ve Çenberlitaşda
ceza gören esnaf Yazısı 3 deMESRUTİYETİN İLANINDAN MONDROS
MÜTAREKESİNE KADARPerde Arkasında
Oynayanlar?

Yazan: İskender F. Sertelli

CEMAL, ENVER, TALAT paşalara ve (İttihat ve
Terakki) rüesasına ait, tarihimizi aydınlatan ve şimdiye
kadar hiç neşredilmemiş vesikalarla mühim hâdiselerin
içyüzü...

Yakında SON TELGRAF'da

Ziraat makine
mühassısı
yetiştirilecekAnkara'da yeni bir
mektep açılıyorZiraat Vekâleti, Ankara'da bir
ziraat âletleri ve makineleri ih-
tisas mektebi açmağa karar ver-
miştir. Mektep, yüksek ziraat ens-
(Devamı 3 üncü sahifede)

KISACA

Sapıttı!

İma ve ihsas yolu ile dahi
olsa mevzuun isbata ihtiyacı
vardır.Ecnebi tesiri, ecnebi pro-
pagandası, ecnebi parası ile
çıkan Türk gazetesi var mı-
dır veya var mı idi?Bu imayı yapan veya bu
zannı uyandıran Ahmed E-
min Yalman davasını isbat
eylemek, ad vermek, imanın
düne veya bugüne ait bulun-
duğuna söylemek mecburi-
yetindedir. Bu, bir..Yirmi bir yıllık bir müca-
dele ve inkılâp silindirisinin
üzerinden geçtiği bahisleri,
«maziye unutmamak, maziye
bağlı kalmak, maziye köprü
olmak» bahanesi ile tazele-
mek de affedilmez, göz ya-
malmaz bir münakaşa kapısı
açmak, uyuyan ihtirasları
tedirgin etmek hevesidir.

Bu da, iki..

Biri isbatı, biri sükûtu em-
reden bu iki vak'aya yanaş-
mıyana, ancak:

— Sapıttı!..

Denir ve sapıtanlara ne ya-
pılmak lâzımgelirse Ahmed
Emin Yalman hakkında da
ona yapmak gerekir..ÇERÇEVE
Sayılay kompartimanı

Ankara'ya gidiyorum... Sabah,

ikinci veya gece trenile...

Ankara'dan geliyorum... Sa-

bah, akşam veya gece trenile...

Daima, her gün, her trende

aynı manzara... Treni tıklım

tıklım dolduran bir halk kü-

mesi... İkinci mevkilerin altı-
ya ve birinci mevkilerin dör-
derek kadrolarını hemen dol-
durmuş mes'ut ve açığöz
insanlardan sonra, kapı kapı
yer dilenen mahzun ve muzta-
rip bir insanlık panayırı... Ço-
cuklu anneler, romantizmalı ih-
tiyarlar, mahcup ve şaşkın genç
kızlar, yorgun ve sinirli deli-
kanlılar... Birakıldıkları yerde
ve tekmeler altında boyunları-
nı bükmüş beklileyen ve asla
çığlık basmaya niyeti olmayan
eşya... Güllük paketler, şişko
sepetler, züppe çantalar, han-
tal bavullar...Zavallı insanlık, trenlerde
bile verdigin bu fireyi, her yer-
de, her sahada ve her zaman
vermeğe mahkûm olduğunu bi-
liyor musun?İşte Ankara'yla İstanbul ara-
sında ve Nuhun gemisi heye-
tinde gidip gelen bu trenlerde,
hem huzurları, hem de gıyapla-
rile yerleri emniyet altına al-
mış bir imtiyazlılar muntakası
vardır:

Sayılay kompartimanları...

Ana baba gününden birer ö-
nek ifadesile gidip gelen tren-
lerin, bir metro murabbaına beş
insan düşen kıyamet havasında,
üstüne kilit vurulmuş bu beş
metro murabbaik imtiyaz mün-
takaları, koridorda insanlar üs-
tüste can çekişirken içinde tekkişinin, yahut sadece karanlı-
ğın horlamasına mahsustur.

Tren sefilâ şöyle konuşum:

— Biletim birinci mevkî; fa-
kat birincilerin hepsi dolu...

Trende birkaç tane vagon var,

birkaç tane de me'b'us kompar-
tımamı... Bunlardan hepsi boş...

Açsanız bir tanesini de ayakta

kalmaktan kurtulsam...

— Olamaz, açamam! Bunla-
rın sayılaylardan başka kimseye
açılmaması için bize emir var.

Fakat kompartimanlardan bir

tanesinde bir sayılay gidiyor.

Ondan izin alırsanız vanında

oturabilirsiniz!

— Ben, hakkım olan bir mev-
ki için sayılaydan izin alacağı-
ma, sayılay, bu kadar kişi ayak-
taymak ıssal ettiyi yer için ben-
den ve halktan özür dilesin!Baska ne söyleyeyim? Subay,
memur, tüccar, muharrir, köy-
lî, işci, herkes trenle para verir;
sayılay vermez. Hiç olmazsa
herkesin içinde ve herkesin yer
bulmak talihî kadar bir talih
sahibi halinde seyahat etmeli
değil mi?Bana sorarsanız me'b'us, nakil
vasıtalarına hem para vermeli,
hem de herkesin içinde, bir ge-
neralden eksik ve bir köylüden
fazla imtiyaz sahibi olmayarak
dolasmalı.Halkı temsil ederek kanun
yapımların halkı aşmalarından
daha iştirakî levha tasavvur
edilemez.Trenlerden sayılay kompar-
tımalarının kaldırılması için
takrir verecek muhterem me'b-
usu bekliyorum.
NECİP FAZIL KISAKÜREK

HADİSELER
KARŞISINDA
SON TELGRAFMERMERLER
AŞINIYOR

Adliye binasının mermer merdivenleri inip çıkanların kesafetinden aşınıyormuş! Tahmini bir istatistiğe göre, günde 7000 vatandaş, bu merdivenleri tırmanmakta -dır.

Artık, mermerler bile bu taban tepmeğe dayanamazsa, mahkemelik olanların kaç papuç eskittiğini, varın, düşünün!

GAZİNO
VE GEMİ

Geçen gün, Boğaziçinde, bir romorkör, bir sahil gazinosunun taraçasına bindirilmiş! Bunu haber veren gazeteler, bilâhare, gazinonun nasıl olup da bu belâli ziya-retçiden kurtulduğunu yaz-mıyorlar.

Acaba, gemi, gazinonun fiat tarafesini mi gördü de, birden uzaklaştı!

EYÜPTE
OTEL

Eyüpte Akarçeşmesinde, Cezrikasımpaşa camii imama, camiin meşrutasını şuna buna, oda oda kiralyormuş! Desenize, imam efendi, Eyübü imar hareketlerinden mahrum bırakmamak için derhal bir otel tesis etmiş!

Acaba, otel kısmı da var mı?

PEYNİRİN
ÇEŞİDİ

Beyaz peynire 50 kuruş fiyat kondu. Fakat, kimse memnun değil!.. Çünkü, peynirin yağlısı var, yağsız var. Tuzlusu var, tuzsuzu var, kurusu var, yağı var. Tazesi var. Edirnelisi olur, Balıkkazarlısı olur, kurtlusu olur, kurtsuzu olur.

Hepsi 50 kuruşa mı? Allah kabul etsin? AHMET RAUF

Bik Bire

Cinsi terbiye lakırdısı

Bir gazete, cinsi terbiye adlı bir anket tutturdu, aradabilir yazıp duruyor. Cinsi terbiye mühim bir mevzudur. O kadar mühim ve nazik bir mevzudur ki, günlük gazete sütunlarının dahi dışında kalmakla gerekir.

Bosboşuna, çocuklara garip ve teccüss uyandırıcı gelen bu lakırdılar üzerinde durmayınız. Cihî terbiye verilemez. Çünkü, mahzurunu ortadan kaldırmak şartile bu işi üzerine alabilecek kaç babavîğit vardır?

BÜRHAN CEVAT

Fakir
annelerBunlara hergün parasız
süt tevziatı için
şehirimizde 6 yeni
merkez açılıyor

Şehrimizin muhtelif semtlerindeki küçük çocuklu fakir annelere daha geniş mikyasta yardım edilmesi için esaslı teşkilâtlere geçilmiştir.

Cocuk esirgeme kurumu da bunlara parasız süt tevziatını genişletmek için yeni «süt damlaları» açma kararı almıştır.

«Yeni süt damlaları» ndan biri Çarşıkapıdaki «Merzifonî Kara-mustafapasa medresesi» nde tesis olunacaktır. Bu husustaki hazırlıklara şimdiden başlanılmış oldu-ğundan mezkûr «süt damlası» Cumhuriyet bayramında merasimle açılacaktır.

Burada bir de «kütüphane» vü-cude getirilecektir.

Avrûca Eyüpte, Üsküdar'da, Samatya ce Besiktas ile Kasımpa-sada da birer «süt damlası» tesis edilerek civardaki fakir annelerin çocuklarına bu merkezlerden her gün parasız süt verilecektir.

Meme ve süt çocuklarına kun-dak, caması ve elbise verme yar-dımları da çoğaltılıp genişletile-cek-tir.

Gazincuların itirazları dün
tetkik edildi

Şehrimizdeki gazincuların sınıf-landırılması hakkında yapılan itirazlar çoğalmıştır. Bu meydana bazı gazino sahipleri, müesseselerinin bir derece yüksek sınıfa ay-rıldığını söylemektedirler. Buna mukabil de bazı gazincular mü-esseselerinin 2 inci sınıfa ayrıl-ması icabederken bir derece aşağı olarak 3 üncü sınıfa konulmasını doğru bulmamaktadırlar.

Kaymakamlar dün belediye iktisat müdürlüğünde toplanarak bu itirazları tetkik etmişlerdir. Tet-kikat neticesi bugün daimi encü-mene verilerek orada görüşülüp karara bağlanacaktır.

Siddetli sıcaklardan tatil edilen
mektepler

Bir haftadanberi şehrimizde ha-valar yazı andırıcısına sıcak geç-mektedir. Erzurum ve civarından gelen haberler ise oralarda pal-toların giyilmeğe başlandığını bi-ldirmektedir. Buna mukabil Adana ve civarında hararet derecesi göl-gede 38 - 39 a çıkmıştır. Bu sidi-detli sıcak yüzünden evvelki gün Adanada liseler ve orta mektep-ler 1 gün müddetle tatil yapmış-lardır.

Açık iş ve memuriyetler

Eskişehir tayıyare fabrikasının tek-nik muhasebe teşkilatında çalıştırıl-mak üzere imtihanla memurlar alın-a-caktır. Evvelce işletme muhasebe iş-lerinde çalışmış olanlarla ticaret mekte-bi mezunları 25 tesrinievvelde kadar mezkûr fabrikaya müracaat edebilir-ler. Liyakate göre aylık ücreti 60 - 170 lira arasındadır.

Yine mezkûr fabrikanın motor ve tayıyare atölyesine otuz beş motor ta-mircisi ile altı tesviyeci ustası imtihan-la alınacaktır. San'at mektebi mezun-olanlar veyahut haricte yetişenler tercih olunacaktır. İmtihanda liya-katlerine göre ikiyüz kır sekiz kuruş ile dört yüz kuruş arasına yeşimye verilecektir. Talipier tesrinievvelin 21 inci pazartesi gününe kadar mezkûr fabrikanın müdürlüğüne müracaat edebilirler. İmtihanlar da o gün fab-rikada lera olunacaktır.

HALK
Filezofu

8 aylık bir dalgınlık

Arkadaşımız Bühran Cevat Ka-dıköy sular idaresinin, su kestir-mek üzere müracaat eden abone-lerden, pullu birer istida istedi-ğini yazıyordu.

Gazetemizin neşriyatile yakın-dan alakadar olan pul müfettiş-liği, bu meseleye dair, derhal bi-ze, izahat verdi. Biz, hâdiseyi etra-file öğrenince, hayretimiz bir kat daha arttı.

Kadıköy sular idaresi, su kes-tirmek veya su atarmak için, pullu istida aladursun, meselenin asıl hakikati şöyle:

Maliye Vekâleti, 6/II/940 tarih ve 24302 / 498-3271 numara ile İstanbul belediyesine bir tezkere yazarak, su açılıp kapanması için, abonelerin vaki olacak müracaat-larının damga puluna tâbi olma-dığını bildirmiştir.

Aradan sekiz ay geçiyor. İstan-bul sular idaresi abonelerden bo-vuna pullu istida soruyor.

Bu vaziyette, arkadaşımız Bühran Cevatla beraber, birçok abo-nelerin İstanbul sular idaresinden on altı sarı kuruş alacağı var, de-mektir.

REŞAT FEYZİ

NOT:

Z. A. imzasile mektup gönde-ren okuyucuma:

İddianızı etrafı ile anlatmanız, isbat etmeniz, isim ve adresleri sarıh şekilde bildirmeniz lâzım. Cevabınızı bekliyorum.

R. F.

Köylerde çalışmak isteyen
muallimler

Diğer vilâyetlerden vilâyetimiz maarif müdürlüğü emrine verilen muallimlerin bir kısmı, münhal muallimlik mevcut bulunmadığın-dan henüz şehir ilk mekteplerine tavın olunamamışlardır.

Maarif müdürlüğü, bunlardan isteyenleri İstanbul köylerinde -ki açık muallimliklere tayin et-mezi kararlaştırmıştır.

Köylerde çalışmaya arzu eden muallimler birer birer istida ile maarif müdürlüğüne müracaat ettikleri takdirde sıra ile tavın olunacaklardır.

YANGIN ÇIKARAN BİR KADIN
HAPSE MAHKÛM EDİLDİ

Fatihle mukim Şadiye isminde bir kadın evinin balkonunda gaz-oçağında balık kızartırken evin kaplamalarını tutuşturduğundan mahkemeye verilmiş ve 3 gün hapse mahkûm edilmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Zonguldak - İstanbul arasında maden kömürü nakliyatı için 1 tes-rinievvel itibaren kış navlun tarı-fesi tatbik olunacaktır. Bu tarifeler şimdighinden daha yüksek buluna-ğundan şehrimizde kömür rıftıları bir miktar artacaktır.

★ Oduncuların flatlara zam talebi devam etmektedir. Şehrimize odun sevkeden yerlere gönderilen belediye mürekkplerinin raporları gelince bu talep tetkik olunacaktır.

★ Şehrimizde altın flatları dün yirmi bir lira yetmiş beş kuruşa çıkmıştır.

★ Nüfus sayımı memurları tes-rinievvelin on ikinci günü öğleden sonra nahiye merkezlerinde topla-rarak istatistik umum müdürlüğün radyodaki hitabesini dinleyecekler ve fişlerle talima tala alacaklardır.

★ en eski tiyatro san'atçıların -dan Bühranettin Tepsi jübilesi dün gece saat 21 de şehir tiyatrosunun ko-medi kısmında muvaffakiyetle veril-miştir.

★ Cibali tütün fabrikası amelele-rinden Abdullah Kadeş vapuruna tütün yüklerken bacağı bir aalye tüt-ün düşüp kırılmıştır.

kalmış bir serseri halinde yaşamak daha rahattı.

İçerdeki ameliyat belki bir sa-atten fazla sürdü. Nihayet, pence-renden hafif bir ışıık geldi. Bir göl-gesi gibi kaya kaya pencerenin al-tına vürüdü:

— Ne var?

Yahya idi.

— Sokakta kimse var mı?

Dedi.

— Hayır..

Dedim.

— Yeri iyi dinledin mi?

— Dinledim.

— Cipile söyle sokak kapısının önüne gelsin. Sen yine burada göz-cütlükte kal..

Dedi; içeri cekildi.

Cipili kapıya gönderdim. Sanki babalarının evinden çıkarıyorlar-larmış gibi koca bir hali dengini Cipilin sırtına yüklediler:

— Haydi durma..

Cipil:

— İnhh..

Pekafr..

Tasınacak gibi değil..

Divordu. Fakat Yahya kucna bir tekme attı:

— Haydi doğru! vola..

Asker
âileleriBugün Kaymakamlar
Belediyede toplan-a-rak âcil yardım temin
edecekler

Askere «idenlerin ailelerine â-cil ve esaslı bir şekilde yardım yapılması işle şehrimiz beledi-yesi de meşgul olmağa başlamış-tır. Bu maksatla bugün kayma-kamlar belediye reis muavini B. Lütfi Aksoy'un reisliğinde top-lanacaklardır. Bu toplantıda be-lelediye muhasebe müdürlüğünün yeni projesi görüşülecektir. Pro-jeye göre evvelâ şehrimizde yar-dıma muhtaç asker ailelerinin tam miktarı kavramakla ilâzla sınırla tesbit edilecek ve her va-ranında bunlara yardım için pa-ra vermeğe mecbur tutulacaktır.

AYDA 40 LİRA VERİLECEK

Bu para da; bina veya kazanç «asker ailelerine yardım tahsi-satı» ilâve olunmak suretile tah-sil edilecektir. Bu vergiler ise mükellef olmuştanlar da doğ-rudan doğruva belediye subeleri vasıtasile tahsilât yapılacaktır.

Toplanan paraların dört kişi-lik bir asker ailesine ayda kırk lira yardım parası verilecektir.

POLİS
VE
MAHKEMELER2 Kuruş yüzün-den bir mevkuf
yaralandı

Şehrimiz tevkifhanesinde cere-yan eden bir yaralama hâdisesi -nin muhakemesine dün Sultanah-met 1 inci sulh ceza mahkemesin-de bakılmıştır. Davanın suçlusu Şarbo isminde bir mahkûmdur. Hâdisenin sebebi de iki kuruş (!) alacağını Bekir adındaki diğer bir mahkûm tarafından verilme-mesidir.

Bir yaralama meselesinden do-tayı hapse mahkûm edilerek tev-kifhaneye gönderilmiş olan Şar-bo burda Bekire 2 kuruş borc-vernmiş ve geçen gün de bu bor-cunu istemiştir.

Bekir: «— Biraz sonra veririm» mukabelesinde bulununca Şarbo ısrar ederek «— Hayır şimdi vereceksin.. Kafam şişti. Sigara alacağım!..» demistir.

Bu suretle başlayan münakaşa biraz sonra büyümüş ve Şarbo tıra-sı olma jileti ile bir hamlede Bekirin yanagında kanlı uzun bir yara vücuda getirmiştir.

GÜZELLİĞİ BOZULMUŞ!

Dünkü celsede Şarbo cürmünü itiraf etmiş ve:

«— Ne yapayım, beni kızdırdı. Hakaret etti. Ben de ületi yapış-turdum!..» demistir.

Bekir de: «— Hakaret ettiğim yalaandır. Yüzümde açığı jilet ya-rası güzelliğimi de bozdu. Hem te-ziyesini ve hem de tazminat ver-mesini isterim!..» demistir. Muha-keme şahit celbine kalmıştır.

Evraak mahzeninde yakalanan
hırsız

Unkapanında Zeyrek caddesin-de 4 numarada oturan Yaşar Boz-kurt isminde bir sabıkalı hırsız Sakımsöğütte orman muhasipli-ğinin evraak mahzenindeki dosya-ları kûfeye doldurup carkarın ya-kalanmış ve Sultanahmet 1 inci sulh ceza mahkemesince 1 ay 10 gün hapse mahkûm olunmuştur.

Dedi. O da inleye tıslaya dengi sırtına vurdu, mezarlığı volunu tuttu. Cipil epeyce gözden kaybol-duktan sonra, Kundura Recep çı-ktı. O hiç bir şey söylemedi. Yalnız içeri girerken çektiği idi. Çıkar-tı arkasına mükemmel bir pal-to giymiş. Ve.. Cepleri de doluydu. Elinde de küçük bir paket vardı.

Yolda görenler anca:

— Beyefendi sinemadan dönu -vor!

Diyebilirlerdi. Ve.. başını almış gidiyordu. Daha beş dakika sonra Yahya çıktı. Onun da elinde bir valiz vardı. Giyimli kutsalı idi. Ve.. sağa sola bakmadan Gümüş-suyunun yolunu tuttu. En son Altındis göründü. Koltuğunun al-tına sıkıstırdığı gazete kâğıdına sarılı bir kutu vardı. Kiyafetini hiç değıstirmemişti. Kendi kendine:

— Mücevher kutusu bunda ga-liba?

Dedim. Ve:

— Herhalde bana da bir pay çı-kar..

Dive düşündüm. Usulcaak ku-lağuma

(Devamı var)

DÖNMIYEN FILO

Büyük Tarihi Tefrika

No. 7

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Almanlar Parise yürüdükleri sırada

Tesrinievvelin ilk haftası, do-nanmada Almanların telkin ve tesirlerle harp lehinde umumî bir hava içinde geçiyordu. Karadeniz manevralarını sık sık tekrarlayan birinci fırka artık Türk denizci-le-rinin Karadenizde ellerindeki bu donanma ile hâkimiyeti devam et-tirecekleri kanaatine varmış, Su-son, bir taraftan Alman umumî karargâhile muhaberesini devam ettirirken öbür taraftan da İttihat ve Terakî nazırlarını sık sık yok-lyarak kendi fikirlerinin telkini-ne uğraş-vordun.

Garp cephesinde ilerleyen Al-man kuvvetlerinin Belçikayı istila ettikleri, iki koldan Paris üze-rine yürüdükleri bu sırada, aşağı yukarı bütün Avrupa efkârı umumiyesinde Alman zaferine iman ediliyor, hareketi İstanbul -dan takip eden İttihat ve Terakîi erkânı, yakın ve muhakkak Al-man muzaferiyeti sırasında im-paratorluğun bu kudretli tarafla birlikte harbe girmiş olmasını istiyor, Susunum fikirlerini tasdik ve tasvip ediyordu.

Halbuki, Alman umumî karargâ-hı, Avrupadaki Alman ordula-rının hareketini bir anda zafere sevk etmek için hareket planını iki kısma ayırmış, bunların mütalea-sında ise garp cephesindeki hare-kâtın muvaffakiyete varması için evvelâ mühim kuvvetlerle Belçi-kayı çığneyip Parise girmeyi, bu sırada şarki Prusyada Rusları tam bir serbesti ile harbi sürdür-melerine mâni olmayı, Rusların ovalanmasını, garp cephesinde muzaferiyete varılmayı müteakip de külli kuvvetlerin sevkile şark cep-hesinde, Prusya ve Vistül boyun-da Ruslara kat'i darbe vermeyi, bir taşla iki kuş meşmesini mu-vaffakiyet ile tatbik etmeyi dü-şünüyor.

Fakat, Belçikayı geçen ve İs-viçre üzerinden Fransız toprakla-rına giren Alman kuvvetleri, Pa-ris üzerine yürüyen Fon Klok ve Fon Bulov orduları Marn sahra-sına geldikleri zaman bütün kuv-vetleriyle Marnde yerlesen Fran-sızların kat'i neticesi burada al-mak, bir mevdan muharebesile ta-hihlerini denemek kararında ol-duklarını gördüler.

Fazla olarak, iki koldan birisi, bir kısım kuvvetlerini sayını hay-ret bir mukavemetle Alman iler-le-tine karşı koyan Verdün ö-nünde meşgul etmek mecburiye-tinde kalmış, ikinci kold evvelâ Marn avasına imiş, burada mu-harebeye tutuşmuş, sonradan ge-len diğer kuvvetler de burada Fransızlarla çetin bir dövüşe gi-rişmiş.

Yine aynı sırada Rusların şarki Prusyada muvaffakiyetli bir ta-

MEKTEPLERDE VE HALKEVLERİNDE

Vilâyet sayım komisyonu na-mına belediye münakalât müdürü B. Zühtü Çubukcuoğlu dün ma-arif müdürü B. Tefvik Kutu ve vilâyet parti reisi İzmir mebusu Resat Mimaroglu'nu ziyaret etmiş ve tahriri nüfus hakkında mual-limlerin mekteplerde, hatiplerin Halkevlerinde konferanslar ver-melerini istemiştir. Bu istek kabul edilmiştir.

AVRUPA HARBİNİN
YENİ MESELELERİHiç gevşemiyen
gayret..

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

— Evvelâ deniz... Ondan sonra da kara..

Bunu daha harpten evvel yük-sek salâhiyet sahibi bir İngiliz ge-çen harpte birlikte silah arkadaş-lığı etmiş olduğu bir Fransız söy-lemiş. 935, 36, 37, 38 ve harbin başlangıc senesi olan 39 senelerin-de İngiliz deniz tezgâhları sıra-sile 291, 275, 547, 649 bin ton ye-ni inşaat vücuda getirmişlerdir. Hulâsa 936 danberi her sene 2 zırh-lı tezgâha konuyordu. Ona göre deniz askeri artıyor, gerek inşaat ve gerekse bir taraftan adam yetiştirmek birbirine müvazi olarak devam ediyor. Fakat o Fransız, dostu olan o İngilizle soruyor:

— Ne vakit mecburi askerliği kabul edeceksiniz? Buna siddetle ihtiyacımız var. Çünkü kara kuv-vetiniz geçen harpten sonra arttı-rılmadı.

Muhatabı İngiliz cevap olarak söylüyor:

— Mecburi askerliği ne vakit kabul edeceğimizi soruyorsunuz. Avrupada - eğer vuku bulursa - harp ilân edilir edilmez..

Bundan İngilizlere mahsus bir hal göze çarpıyor. Evvelâ hiçbir İngiliz devlet adamı, kılıç veya kalem sahibi harp ihtimallerin-den bahsederken şu kaydı koyma-yı unutmamıştır. Eğer harp olu-rsa... Daima sulhun bozulmuyaca-ğında dair bir ümit kapısı açık bı-rakmak... İşte İngilizlerin siyasi e-debiyatında senelerden hep bu görüldü. Silâhlanmak için parla-mentodan milyarlarca tahsisat ist-iyeyen İngiliz Nazırları söz söy-le-yen daima sulhun devam edece-ğinden ümitvar görünmüşlerdir. Onun için memleket mecburi as-

arruza geçmeleri, bu mınfakayı ıggal etmeleri Alman erkânharbi-yesini hatalı bir hareket sevkem-iş, garp cephesinde gönderilen ih-tiyat kuvvetlerden bir kısmı, bu-radan alınmış, trenlere bindirile-rek şark cephesine, Rus taarru-zunu durdurmağa gönderilmişti.

Bu kuvvet parçalanmış, vazie-tin değışmesinde mühim bir âmil olmuş, harbin ilk aylarının müte-selsil muvaffakiyetlerle artmış bir maneviyat içinde geçiren Al-man ordusu ve efkârı umumiyesi ilk defa Marn de Fransızların muzaferiyet ile neticelenen mey-dan muharebesinin verdiği yeisle tıhlaflamıştı.

Yine Alman umumî karargâhı, garp cephesinde meseleyi hallet-mek için Rusyayı meşgul etmek noktasını gözönüne almış, buna en iyi care de Rus kuvvetlerini muh-telif cephelelerde harbe mecbur et-mek olduğuna kanaat getirmiş. Susunum umumî karargâhtan veri-len emirde nasıl bir emrivaki ya-parak Osmanlı imparatorluğunu harbe dahil etmesi lâzım geldi -ğini, Rusyayı cenubunda ve ce-nubu garbisinde meşgul edecek bu hareketin süratle başlamasının temini istenmiştir.

Daha Marn muharebesi sırala-rında, donanmaya yeni bir Kara-deniz manevrasından bahsedil-miş, süvarilere birer zarf dağıtıl-mış, bu zarfların üzerinde de, e-mir verildiği takdirde açılması yazılmıştı.

Tesrinievvelin 11 inci günü ak-şamı, donanma her iki fırkası ve bütün teferuatile Amiral Suso-nun kumandasında ve başlarında Yavuz bulunduğu halde boğazdan çıktı.

(Devamı var)

Tahrir nüfus günü şehrimizin
inzibati

20 tesrinievvel umumî tahriri nüfus günü için her türlü inzibati tedbirler şimdiden alınmıştır. 20 tesrinievvelde şehrin inzibatını İstanbul kumandanlığında tefrik edilecek müfrezeler temin edecek. Polis teşkilâtı askeri kuvvete yar-dımında bulunacaktır.

MEKTEPLERDE VE
HALKEVLERİNDE

Vilâyet sayım komisyonu na-mına belediye münakalât müdürü B. Zühtü Çubukcuoğlu dün ma-arif müdürü B. Tefvik Kutu ve vilâyet parti reisi İzmir mebusu Resat Mimaroglu'nu ziyaret etmiş ve tahriri nüfus hakkında mual-limlerin mekteplerde, hatiplerin Halkevlerinde konferanslar ver-melerini istemiştir. Bu istek kabul edilmiştir.

kerliği kabul etmek hususunda da başkaları tarafından harbe sebe-biyet verildiği güne kadar kal-mıştır.

Buna mukabil İngilizlerin deni-ze ve deniz kuvvetine karşı baş-ka bir merbutiyeti vardır. Deniz kuvvetini daima üstün bulundur-mak ister. Onun için de hiç bir gavreti tehir etmemiştir. 939 mar-tının vani harpten altı ay evvel İngiliz tezgâhları o zamana kadar görülmemiş bir faaliyette çalış-ıyorlardı. Tezgâhlarda ikmal edil-mek üzere mevcut yeneni gemi-lerin tuttuğu ton miktarı 659 bine çıkarılmıştır. Bu suretle 939 sene-sinin ilk aylarında İngiliz donan-masına yeniden 9 hafif kruvazör, 16 ağır muhrip, 8 tahlelbahır, 4 mu-avin gemi, 15 motörlü torpito ilâve olmuştur.

İnşaat devam etmektedir. Fakat artık İngilizler harp halinde bulu-nuyor. Yapılan gemilerin mikta-rı ve saireye dair tafsılâtın gazete sütunlarına geçirilmeyeceği ta-biidir. Harp çıkıncaya kadar İn-gilizlerin silâhlanmak sahasında daha neler yaptıklarına dair Av-runalı mütehasısların verdikleri etraflı malumat vardır. Fakat bil-hassa kavdetdikleri nokta şudur:

İngilterenin gösterdiği gayret ve faaliyeti lâykile takdir etmek için bir ciheti daha unutmamalı ki yapılan yalnız yeni gemiler olma-mıştır. Topçulukda, atışta her tür-lü terakki ve inkişaf vardır. Daha ilerisine gidilecek şu da denebilir ki dünyada hiçbir donanma İn-gilizlerinki kadar hava taarruzla-rını defedebilecek vesaitle malik değildir.

Bugün İngiltere silâhlanmak yo-lunda üç hedefe de varyorlar:

1- Denizdeki üstünlüğe hic di-yecek yok.

2- Kara kuvvetleri artmış ve yetiştirilmiştir.

3- Havalarda da hâkim olmak için bir taraftan para sarfedil-mekte, en mükemmel vesait vü-cude getirilmekte ve ona göre de adam yetiştirilmektedir.

DIŞ POLİTİKA

Üçlü pakt

Yazan: AHMET ŞÜKRÜ ESER

Almanya, İtalya ve Japonya e-rasında birkaç gün evvel imzala-nan pakt, beynelmîl müvazene-de yeni bir unsur yaratmış olma-yor. Filhakika bugün «üçlü pakt» etiketi altında yeni mamul imis-gibi karşımıza çıkan kombinasyon üçlü «antikomintern» den başka birşey değildir.

Malûmdur ki antikomintern pak-ti önce, Berlin ile Tokyo arasında aktedilmişti. Sonra bu «pakt» İta-lyaya da istirak ederek Berlin - Tok-yo - Roma antikomintern pak-ti mi-ni almıştı. Fakat bu isim, paktı imzalayan devletlerin harici il-tikalarını izah etmiyordu.

Antikomintern pakt ortakları-ndan Almanyanın takip ettiği istis-lâ ve tahakküm politikası nihayet bu devleti İngiltere ve Fransa ile harbe sürükleyince, ortaklardan İtalya, muhteriz davranmaya ka-rar verdi. Fakat bu itiraz, istis-lâ politikasını İtalyayı sürüklediği ortaklıktan vazgeçmesi manasına delâlet etmiyordu. İtalya, muvaz-e min akibetinden korkmuştu. İn-ponya ise, hâdiselerin inkişafına bekliyerek ona göre hareket hat-tını tayin etmeyi daha elverişli gördü.

Almanya tarafından Avrupa ta-sasında kazanılan zafer, İtalya harbe sürüklediği gibi, Uzak Şar-ke ta Japonya için ümit edilmediği ni fırsatlar hazırlaması bulunuyor. İtalya, artık mukadderatını Al-manyayla bağlamıştır. Japonya se, bu fırsatlardan ancak Alman-yanın zafer kazanması ile istifade edebilecektir.

Diğer taraftan gittikçe İngiliz-reye temayül etmekte bulunan bir Amerika belirmiştir. Amerika bir taraftan İngiltereyi, Almanya ya karşı takviye etmekte, diğer yan-raftan da Uzak Şarkta hâdiselerin hazırladığı fırsatlardan Japonya-nın istifade etmesini engel ol-maktadır. Bu şartlar altında res-men hiçbir zaman feshedilmeyen mahut antikomintern paktın ilâhı defa baska bir isim altında ihya edilmesi beklenirdi. Kombinasyon nun hedefi meydana dardır.

Japonyanın Uzak Şarkta ve Ak-denizde İtalyanın da Avrupada kuracakları «nizamı kabul etmi-yecek olan devletlere karşı vahi-yet alınacaktır» diyor.

Su halde pakt, herseyden evvel Amerika'yı İngiltereye yardım -dan ve Uzak Şark işlerine karış-maktan menetmeğe matufdur. Sovyetler Birliği, Uzak Şarkta ve Avrupa'da da Alman ta-hakküm politikasına karşı pasif bir seyrice vaziyetinde kaldıkça, onunla sınırlı bir davaları yak-onunla. Esasen Amerika da seyrice vaziyetine düşerse, onunla da bir davaları olamaz. Japon haricinde Uzak Şarktan alâkasızlanmaya

SON HAVADİSLER

Almanlar Rumen hududunu geçti

yosu henüz Alman kitalarının Rumanıya girdiğine dair haber neşretmemişlerdir.

Bükreş 9 (A. A.) — Bükreşteki İngiliz sefiri Sir Rejnold Hor, Romanyadaki bazı stratejik noktalarda Alman garnizonları bulundurulması hakkındaki Almanyanın açık niyeti üzerinde tahaddüs eden vaziyete dair derhal izahat verilmesi talebinde bulunmuştur.

KUVETLER DÖRT FIRKAYA ÇIKARILACAK

Bükreş 9 (A. A.) — Röyter: Perşembe günü Romanyaya gelecek olan Alman kitaları, tedricen fazlaletarak dört fırkaya çıkarılacaktır.

İk Alman kitaları, tanklar, hava dafı bataryaları ile, tank dafı topları ve hava cüzütamları ile mücehhez olarak, halen Tuna yolu ile aşağı doğru imkedir. Bu kitalar, Giurgiu'ya varduktan sonra, Prahova ve Buzau bölgelerine ve Bükres civarında Targovisteye doğru yola devam edecektir. Targovistede bir hava üssü tesis oluncaktır. Prahova, Plöştü petrol merkezinin bulunduğu bölgedir. Petrol muntakalarına ve petrol borularının muntehası noktası olan Giurgiu'ya hava dafı topları yerleştirilecektir.

Tam teçhizatlı Alman askeri mütehasis gruplarının, Rumen ordusunun bütün sınıflarını talim ettirmek üzere Giurgiu'ya gelmesi beklenmektedir.

Yukarıda ismi geçen bütün merkezlerde, Alman kitaları için kıyalar hazırlanmaktadır.

Birkaç haftadanberi, Romanya'ya çok büyük miktarda Alman harp malzemesi gelmektedir. Bu Alman harp malzemesinin kıymeti o derece yüksek bir rakamı bulmuştur ki, Rumen - Alman kilitlerinin Romanya lehine olan bakiyesi tasfiye edilmistir ve bugün Karadeniz yolu ile İngiltereye yalınmakta olan ihracatın durma - sındanberi Almanyanın petrol ihtiyacının fazlalasmaına rağmen, kiting hesabı Almanya lehine bir bakiyeyi ihtiva etmektedir.

ROMANYADA KİNGİLİZLER GİDİYORLAR

Bükreş 9 (A. A.) — Röyter: İngilterenin Bükreş elçisi Sir Reginald Hoare, Rumen petrol endüstrisi ile alakadar bulunan bütün İngiliz tebasasına derhal Romanıyayı terketmelerini tavsiye etmiştir.

Alakadar bütün İngilizler, şimdiden merkezi petrol muntakasını terketmişlerdir. Bu İngilizlerden 12 kişi halen Bükreşte bulunmaktadırlar. Bunlardan altısı bugün, geri kalan da önümüzdeki pazaritesi günü Bükresten ayrılacaklardır.

ROMANYA HARİCİYE NAZIRI CEVAP VERDİ

Bükreş 9 (A. A.) — Röyter: Romanya hariciye nezaretini, İngiltere Bükreş elçisi Hoare'in vaziyetin aydınlatılması hakkında yaptıkları talebe cevap vermiştir. Sir Reginald Hoare, Romanyaya gelen Alman kitalarının bir isgal ordusu mu ve yahut talim cüzütamlarını mu teşkil ettiğini öğlenmek istiyordu. Sanıldığına göre, Rumen hariciye nezaretinin cevabı, umumi mahiyette bazı teminatı ihtiva etmektedir.

YENİ TAFSİLÂT

Bükreş 9 (A. A.) — Röyter: Şimdiden Röytere gelen haberlere göre, Romanyada kalacak olan Alman nizamı kitalarının ileri cüzütamları, son zamanda Macaristan terkeden Transilvanya arazisinde gelecek hududu geçmişlerdir.

Biraz evvel İngiliz elçiliğine, Rumen hariciye nazirinin imzası ile bugünkü Rumen arazisinde hiçbir nizamı Alman askeri bulunmadığı hakkında bir muhtıra tevdi edilmiş bulunduğuna öğrenilmiştir. Hariciye nazirinin bu beyanateviti olmuştur.

Dün öfleden sonra hududu geçtiği söylenen kitaların, tam tedvini 4500 kişiden mürekkep olan, Sibiu ve Sigisora'ya iki trenle gelmişlerdir.

Öğrenildiğine göre Almanlar, Rumen makamlarının suallerine cevap vermede Almanyanın bil - muntakasını müdafaa etmek ve savun Rumen ordusunu, Alman usullerine göre talim ettirmek için gelmiş olduklarını söylemişlerdir.

Yine öğrenildiğine göre, Giurgiu-

BERLİNE YENİ İNGİLİZ HÜCUMU

Berlinliler beş saat sığınaklarda kaldılar

Stokholm 9 (A. A.) — Aftonblad gazetesinin Berlin muhabiri İngiliz hava kuvvetleri tarafından Berlin'e yapılan hücumun en uzununu ve en erken başlanı - nın dün geceleri hücum olduğunu bildirmektedir. Birçok Berlinli - ler evlerine dönemeden beş saat sığınaklarda kalmıya mecbur olmuşlardır. Muhtelif dalgalar halinde gelen İngiliz tavyareleri aydınlatıcı fışıklar atmışlardır. Bir çok infillaklar işitilmiştir.

LİMANLARA HÜCUM

Londra 9 (A. A.) — Hava nezaretinin istihbarat servisinin malumatına nazaran Blenheim tipindeki İngiliz tavyareleri dün sabah erkenken Loran limanını bombardıman etmişlerdir. Doklarda infillaklar husule gelmiştir. Limanda bulunan gemilere de isabetler olmuştur.

İngiliz tavyareleri Rotterdam kanallarında bulunan gemilerin üzerine de yüksek infillaklı bombalar atmışlardır.

AFRİKADA HAVA MUHAREBELERİ

Kahire 9 (A. A.) — Kahirede nesredilen bir tebliğe göre, İngiliz bombardıman tavyareleri Seydi Berrani'nin cennubi sark muntakasında İtalyan nakıl vasıtalarına ve cadırlara muvaffakitli hücumlarda bulunmuşlardır.

Sudanda cennubi Afrika tavyareleri 4 tesrinievvelde Gallat muntakasında bir İtalyan tavyaresini düşürmüşler bir değerini de hasara uğratmışlardır.

Hasara uğruyan bu tavyarenin üssüne dönmüş olmasına ihtimal verilmektedir.

Cennubi Afrika tavyareleri düşman atazisi üzerinde kesif uçmaları da yapmışlardır.

Yemen sahilinde düşürülen bir İtalyan tavyaresinin ankaşı bulunmuştur.

Bir top düellosu

(1 inci sahifeden devam)

Kent sahilleri kayaları üzerinde bulunan seyirciler parlak sabah güneşine rağmen topların alevini ve endahit müteakip sual işaretleri şeklinde topların ağzından yükselen ince ve iki kara duman sütununu görmüşlerdir. Fırtına top seslerinin işitilmesine mâni olmuştur.

Uzun menzilli İngiliz topları da bu sabah Padokale boğazında Fransız sahilini bombardıman etmişlerdir.

Bolovnada sahilinden birçok kilometre dahilde bulunan hedeflere müteaddit salvolar çekilmiştir. Atılan obüslerin infillakı cennubi sark sahillerinden görülmüştür.

BİR GEMİ KAFİLESİNE ATEŞ

Londra 9 (A. A.) — Manş denizinden geçmekte olan bir gemi kafilesi Fransız sahillerinden açılan bir ateşle yarım saat bombardıman edilmiştir. Obüslerin denize düşerek infillak ettikleri görülmüştür.

Gemilerin hiçbirine isabet olmamıştır.

İngiliz muharebe tavyareleri kafileyi düşman hava hücumuna karşı himaye etmişlerdir.

Uzakşark tehlikede

(1 inci sahifeden devam)

Vaşington 9 (A. A.) — Japon sefiri Horinusi dün hükümet da - resine davet edilmiş ve hariciye nazırı Kordel Hal ile yapılan mü-lâkât 40 dakika devam etmiştir.

Horinusi Japon hükümetine raporunu vermek üzere yakında Vasingtondan ayrılacaktır.

Sanahay 9 (A. A.) — Amerika konsoloslukları Vasingtonda hariciye nezaretinden aldıkları tali - mat mucibince, Japonya, Japon müstemlekeleri, Mancukov, Çin, Hongkong ve Hindicinde bulunan Amerikan tebaalarının muhtemel bir tahliveye hazırlanmaları için tavsiyede bulunmuşlardır.

da petrol muntakasında ve Baza - da yapılmakta olan tahkimat in - şaatı hemen hemen bitmiş gibidir ve en son model Alman hava dafı bataryalarını yerleştirilmesi için hazır bulunmaktadırlar.

Rumen askeri tavyare meydan - larını genişletilmesi için de Alman - yandan hususî teçhizat gel - miştir.

Fabricuis dolaşüyor

Galatz 9 (A. A.) — D. N. B. Almanyanın Bükreş elçisi doktor Fabricuis, hususî bir tavyare ile dün sabah Galatz'a gelmiştir. Dr. Fabricuisa, bu seyahatinde Al - manya hariciye nezareti memur - larından orta elçi Schvöbel ile Almanyanın Bükreş elçiliği memurlarından birkaç kişi refakat etmektedir.

Dr. Fabricuis, Almanyanın gön - derilmekte olan Besarabyalı Al - manların toplandıkları kampı ziyaret etmiş, bilâhare bu Almanların Besarabyadan Romanyaya gelmek üzere geçtikleri Prut köprü - rüsüne de gitmiştir. Dr. Fabricuis, müteakiben yine tavyare ile Bük - reşe dönmüştür.

★ Hongkong 9 (A. A.) — Birçok japon müesseselerine bura polisi tarafından araştırmalar yapılmıştır. Bunlar arasında Taiwan Bankası, Hongkong Nippon ga - zetesini idarehanesi ve Asahi gazetesini muharririnin evi vardır.

Sovyetler faal olmak mecburiyetindedirler

(Basmakaleden devam)

tarihin behemehal bir gününde bunu yapmak istiyecaktir. Almanıyayı şimdi içinde bulunduğuşartlar bu tercübeden meneylemektedir. Fakat, müşkülât daha çok arttığı zaman canhavli ile buğda - ya ve petrole kavuşmak için bunu yapabileceği gibi; farzumuhal olarak galip geldiği takdirde de hemen yapmak istiyecaktir.

Zira, bugünkü Almanyanın hesaplarında en iyi, en yakın ve ana - vatına bağlanabilecek müstemleke Sovyet Rusya toprakları olarak kaydedilmiştir. Binaenaleyh, Sovyet Rusyanın bütün bu vaziyetleri nazara alarak şimdiden daha faal bir siyaset takip eylemesi ve cennubi sark Avrupasındaki sinsi yerleşmeleri lâkaydi ile karşıla - maması birinci derecede bir ehem - miyet ve mecburiyet halini al - mıştır. Binaenaleyh, dün de işaret ettiğimiz gibi Almanya sessiz ve sedasız Karadenize ve Tuna ağzına yerleşmekte ve Romanya, Macar ordularını icabında müdafaa, ica - bında taarruz vazifesi vermek ü - zere bilhassa bu dava üzerinde hazırlanmaktadır.

Moskova her ne kadar hâdiseler iyiden iyie inkişaf peyda edinciye kadar harp dışında kalmak ve bitaraf bir siyaset takip eylemek istiyorsa da yine «demir tavınday - ken döğülür» sözünü de yabana atmamak gerektir. Bu bakımdan Sovyet Rusyaya düşen faal hiz - met bir an önce Amerika ve İngi - ltere ile anlaşmak ve dünya böl - gelerinin daha kararlık âkâbet ve daha kanlı harplere sürüklenme - sine mâni olmaları. Ancak, Sov - yet Rusyanın hesabı:

— Almanya nasıl olsa mağlûp olacak ve bana tecavüz etmek fırsatını da bulamayacaktır. Düşkün halinde taarruz ettiği takdirde haddini bildirmek de mümkün - dür. Binaenaleyh, şimdiki halde olup bitenlere ses çıkarmamak ve beklemek menfaatinde daha uy - gundur...

Sekinde bir muhakeme ve mü - taleaya dayanıyorsa o da yine kendisinin bileceği bir hesap ve hareket tarzıdır ki buna karşı ne söylense beyhudedir.

Sovyet - Alman mevzuu dışın - da Romanyaya Alman kitalarının filen gelmesi ve girmesi hususun - da iki ihtimal daha mevzuu bah - sılabilir ki onları da şu şekilde hulâsa edebiliriz:

A— Alman ve İtalyan ordula - rının Asva İngiliz imparatorlu - ğuna inmek için bir teşebbüse girişmeleri

B— Yugoslavyaya karşı yapı - lacak bir deneme veya Balkanlar - da yapılacak bir hareket takdirin - de Romanya yolunu Sovyetlere kapamak ve Romanyayı üs olarak kullanmak ve Yugoslavyayı cenna - hından tehdit eylemek...

Ancak, bu hususlarda bir hü - kûm verebilmek veya mütalea yü - rülebilmek mutlaka hâdiselerin inkişafına ve yine böyle bir vaziyet takdirinde Sovyet Rusyanın takip edeceği hattı hareketin ay - dınlamasına bağlıdır.

Yalnız ve sadece şu kadarı şim - diden anlaşılıyor ki, muhbir ikinci Brenner mülâkatında tavın edilen bazı kararları tatbik safhasına geçirmek üzeredir. Dünya herhalde yeni hâdiselerin arifesinde bu - lundmaktadır.

ETEM İZZET BENİCE

SON 24 SAAT içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Ana - dolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

İngiliz Başvekili Çörcil dün de avam kamarasında mutad veçhile salı günleri söylediği nutuklardan birini söylemiş, siyasi ve askeri vaziyeti izah etmiştir.

Çörcil bilhassa demistir ki:

— Hitler tehevürünü büyük gehirlerimizin ve bilhassa Lond - ranın sivil ahalisine çevreliden - beri bir ay geçmiştir. Hitler 7 ey - lûlde şehrimizi hakile yekşan e - değini bildirmişti. Şimdi kendi kendimize sorduğumuz ilk sual Alman bombardıman tavyareleri - nin bütün kuvvetini ne dereceye kadar kullanmış olduğudur. Şim - diye kadar vardığımız netice ş - udur ki, Almanların İngiltereye karşı sarfettikleri gayretler, kud - retlerinin mühim bir kısmını yu - tmaqdır. Temmuzdanberi bize her ay, hemen hemen her hafta vâdedilen istilâ ne oldu? Tehli - kenin geçtiğini farzederek, hata - ya düşmüydük.

Düşman mevsimden ve sisten istifade edebilir. Ordularımız mütevellilerin boğazına atılmak i - çin her zaman hazır olmalıdır. Düşmanın bir gece içinde denize yarım milyon insanı fırlatmağa kâfi gemi ve mavnâ hazırladığı muhakkaktır. Şimdi mevcudü 1,700,000 kişiye çıkan anavatan muhafızları silâhlarını ellerinde bulundurmali ve süngülerini bile - melmelidir.

Yakında Bay Eden askerlik teş - kilâtımızın yaptığı muazzam te - rikadan da destroyerler gelmek - ceştir.

Fakat şimdiye kadar istilâya teş - sebüs edilmemesinin başlıca se - bebi, sadece çok üstün olan düş - man kuvvetlerine karşı muhare - be tavyarelerimizin kazandıkları mütevali parlak zaferler olduğu şüphesizdir. 15 ağustos, 15 eylül ve 27 eylül günleri muazzam bir - rer hâdiseler olmuştur. Şimdi hiz - metime girmek üzere süratle Ame - rikadan da destriyerler gelmek - tedir.

Şunu ilâve edeyim ki, bir müd - det evvelde nazarın, çok iyiyiz. Pilot vaziyetimiz de salâha doğru gitmektedir.

Cörcil harbin bidayetinden ge - cen cumartesi gününe kadar İn - gilterenin verdiği ziyat hakkında da rakamlar söylemiştir. Bu müd - det zarfında İngilterede tavyare hücumlarından 8500 kişi ölmüş - tür, 13,000 kişi yaralanmıştır.

Lord Halifax da Lordlar kama - rasında Çörcilin nutkuna çok ya - rın beynattı bulmuş ve Fran - sız Kamerun müstemlekesinin 25 hür Fransız tarafından zapt edil - diğini ifşa etmiştir.

BİRMANYA YOLU

Lord Halifax günün en mü - him meselelerinden birini teşkil eden Birmanya yolu hakkında da demistir ki: «Bu yol açılacaktır. Japonyaya büyük imtiyazlar ve - ren İngiltere bu gayretlerinin mü - lâkâfatlandırılmadığını görmüştür. Japonya ile ne kadar iyi münase - betler idame etmek istedişek, hâ - lâ da istiyorsak, Japonya da dahil olmak üzere herkesin menfaati noktasından Cini de hür ve müs - takil görmek istiyoruz.»

İTALYADA PETROL SIKINTISI

İsviçreye gelen volcuların an - latıklarına göre, Romada fıkda - m en çok hissedilen şey petroldür. Brennerde bu meselenin de ko - nusulduğu zannedilmektedir. İtal - yan donanmasının hareketsizliği petrol tasarrufu lüzumuna hamle - dilmektedir. Söylendiğine göre, İ - talvan kıtaları uzun zamandan - beri Arnavutlukta hazır olma - sına rağmen, İtalya aynı sebep yü - zünden Yunanistana hücumdan çekinmektedir.

Bu volcular İtalyada harp için sevk olmadığını söylüyorlar. Ber - lin halkı da hava taarruzlarından müteessir bulunmaktadırlar.

UZAK ŞARKTA VAZİYET

İngiliz Başvekili Çörcil avam kamarasındaki dünki beyanatın - da Birmanya yolunu müddeti 17 tesrinievvelde bitecek olan anla - şmanın inkızasından sonra, tekrar açılacağını söylemiştir.

Tokiyadaki İngiliz sefiri de bu anlaşmanın teddit ediliyeciğini Japonya hükümetine bildirmiştir.

Diğer taraftan Japon kitaları - nın Çin Hindistanındaki herakâti devam etmektedir. Japonlar dün sabah Fransız Hindistanının mer - kezi olan Hanoi şehriyi isgal et - mişlerdir.

YENİ BİR BALKAN ANTANTI

Stefani ajansının bildirdiğine göre, bazı İngiliz gazeteleri, Tür - kiye haric tutularak, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Yuna - nistandan müteşekkil yeni bir Balkan antanti kurulmasına karar verildiğini yazmışlardır.

Romanın salâhiyyetler mahfilleri bu haberi telzip etmişlerdir.

Üniversitelerini hay - rete düşüren garip bir karar

(Birinci sahifeden devam)

Üniversite haricinde hiçbir işte çalışmayan talebe ise paspo ma - katına kaim olacak ayrı renk - teki hüviyet varakaları ile tenzi - lâttan istifade edebileceklerdir.

Şimdiye kadar hiçbir yıl Üni - versiteleri arasında vesafti nak - liye tenzilâtı için böyle bir tefrik yapılmamış olduğu için yeni ka - rar hayretle karşılanmış ve bir kısm talebenin tenzilâtın mah - rum bırakılması sebepleri anla - şılamamıştır.

Cünkü «haricet çalışıyor» kay - dille tenzilât harici tutulmak istenilen talebe, maddi vaziyetleri yüksek tahsile devamlarına imkân vermediği için dışarıda is arama - ğa mecbur kalan fakir aile gen - cileridir. Bunlar kitap, not, defter, pansiyon gibi zaruri masraflarını ve «dolarını temin kaygısıyla har - icte asgari bir ücretle çalışmak - ta ve aldıkları mahdud para tah - sil masraflarına zor yetismekte - dir. Bu sebeple vesafti nakliye de - asıl bunların tenzilâtın istifade etmeleri icabettmektedir Üniversite rektörlüğü ile alâkadarların Üni - versite açılmamış olduğundan he - niz tatbikat salâsına geçimi - ven bu garip kararı değiştirme - li ve lüzumsuz tefriki kaldır - maları lâzımdır ve bu hakikatın teslimi âlâka ile beklenmektedir.

Ziraat makina müta - hassısı yetiştiirilecek

(1 inci sahifeden devam)

titüsü yanındaki eski ziraat mek - tebinde açılacaktır. Mektein tah - sil müddeti iki sene olacak ve zi - raat mektepleri mezunları ara - sından seçilmek suretille talebe a - lınacaktır. Bu sene yalnız birinci sınıfa 30 talebe alınacak, tedrisata ise ikincisinin birinci günü baş - lanacaktır.

Mektep, memleketin ihtivacı o - lan ziraat makinelere mütehasısı yetistirecek, bilhassa tedrisatta pratik sahaya ehemmiyet verile - ceştir.

Cezalandırı'an esnaf

Emniyet 6 ncı şube memur - ları tarafından dün yapılan, tef - tishler neticesinde Eyüpte Osma - nın firından 95 kilo eksik ekmek bulunmuştur. Avni semtte firacı Tahir temizliğe riayet etmedğin - den, kahveci Cemil ocağını kirli tuttuğundan, cıraçı beyaz önlük - siz çalıştığından, berber Ali göm - teksiz tras ettiğinden, berber Ul - vi pislikten, kasap Celâl üstü açık kütük kullanmaktan, berber Hü - nü pudra kutusunun içinde tan - pon bulundurduğundan tecziye olunmuşlardır.

Kadiköyündeki kontrollarda da istaşon caddesinde Zavenin fi - rinında 99 kilo eksik ekme bul - unmuş, Söğütöçümede kasap Kadri muayenesiz çalıştığından, sekerci Hasan etiket koymadı - ğından ve pislikten, sucu Nazım tarifesiz ve küsat izni olmadan çalıştığından, bастacı ve mahal - lebeci Rıza, malları açıkta teşhir ettiğinden, kasap Mevlut manda etini koyun eti diye verdiğinden cezalandırılmışlardır.

Bir ölüm üç yaralama

Soför Osmanın idaresinde bu - lanan kamyon dün gece Taksim - de Siraservilerden geçerken Mevlut isiminde bir genç kamyonu takı - lı «itmek istemis, fakat düşerek tekerlekler altında parçalanıp öl - müştür.

Besiktasta Hattat Tahsin soka - ğında 4 numarada Lütfi kızı 1,5 yaşında Seher 2,5 metrelik pen - cereden düşüp varalanmıştır.

Soför Mehmedin idare ettiği 1723 numaralı otomobil Beyazıt me - danından geçerken Fatihde Vatanperver sokağında mukim 9 yaşında Hayrettine çarparak sol ayağından ve yüzünd yearlamış - tır.

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

25 numaralı ilân: Gerek gümrük antrepolarında gerekse kendi depolarında, imalâthanelerinde, fabrikalarında veya sair mahallerde ham kauçuk ve yahut krepsol halinde kauçucu bulunan tüccar, fabrikatör veya her hangi bir müesses e ve şahsın 9 tesrinievvel 1940 akşamı mevcutlarını en geç 10-10-1940 tarihine rastlayan perşembe günü akşamına kadar 4 üncü Vakıf Han 4 üncü katta İstan - bul Muntakası Ticaret müdürlüğüne birer beyanname vererek bildirmeleri lüzu - mu 29 numaralı millî koruma kararnamesinin 6 ncı maddesinin bahsettiği sa - lâhiyete istinaden ilân olunur.

«9653»

Denizcilere ilân

İstanbul Muntaka Liman Reisliğinden:

Kaptan, makinist ve kulavuz kaptanlarından 1940 senesi ikinciteğrin terfii sınıf imtihanına talip olanların olbaptaki talimatname mucibince 2 birinciteğrin tarihine kadar müracaat emelleri lüzumgillerken gerek bu defa ve gerekse ikinci defa olarak imtihana gireceklerden bir çokları şimdiye kadar müracaat etme - mişlerdir.

Bu ayın on beşinci günü akşamına kadar istidalarile Riyasetimiz Muamelât şubesine bizzat gelmedikleri surette bu devre imtihanına kabul edilemeyecek - leri ilân olunur.

«9654»

Şaheserler dizi - sini çözüyor

Fransanın

RAÏMU - JAQUELINE DELUBAC İVETTE LEBON

gibi 3 büyük yıldızıyla yaratılan ilk süper filmi

HAKİKAT ARAYAN ADAM

Derin bir aşkla hayata mı bağlandınız? Öldürücü bir kışkıracılıkla çılgına mı döndünüz? Büyük bir hiyanetle ömrünüz mü sarstı? Bu suallerin cevabını YARIN AKŞAM

LÂLE de bulacaksınız.

Şehzadebaşı TURAN Sinema Tiyatrosunda

Ramazana mahsus her gece: SİNEMA - TİYATRO - VARYETE

San'atkar NAŞİT ve arkadaşları

Okuyucu SUZAN ve MİÇE PENÇEF Varyetesi ARABIN İNTİKAMI

Komedi 3 perde

Yeni avryete cambaz ve akrobat numaraları.

(Bugün matinelere dâim)

Şehzadebaşı TURAN

Gedikpaşa AZAK

snemalarında: Mevsimin 2 büyük filmi birden

1—BERİ ÇAVUŞ Türkçe sözlü

İnsanı hayrete düşürecek heyecan, dehşet ve büyük macera filmi

2—SOLGUN GÜL DOLLY HAAS

Bir kadın kalbine karşı erkeklerin yaptıkları hissi ve büyük aşk filmi

Şahzadebaşı: Tel: 21359

FERAİ

Bugün matinelere dâim

1—HABİL - KABİL

CLARK GABLE - MARION DAVIS

Emsalsiz revüvü Süper Film

2—BAY TEKİN

(YILDIZLAR DİYARINDA)

BUSTER GRABE'nin büyük maceralar romanı

3—YAKIN ŞARK (HARP HAVADİSLERİ)

Türkçe

Her hafta İstanbul ta - rihinde gösterme hak - kı münhasıran sinema - mızdır.

BUGÜN

Matinelere dâim

ALKAZAR

SİNEMASINDA

1940 - 41 Colombia Film şirketinin Fransızca sözlü

Mevsimin en büyük Casus Filmi

CASUS TAVYARECİLER

Baş rollerde:

JACK HOLT

Katherine de Mil

Milyonlara mal olan bu emsalsiz Şaheseri görünüz.

Tepebaşındaki

ASRİ sinema

Halk salonudur

Her salı, çarşamba ve perşem - be günleri duhuliy 10 kuruş. Biri TÜRKÇE SÖZLÜ olmak ü - zere haftanın iki güzel filmi birden görmek fırsatını kaçıрма - yınız. Program her cuma günü matinelere değışir. Her cumar - tesi saat 1 ve 2.30 da, her pazar saat 11 de tenzilâtı matinelere.

Duhuliy 10 kuruş

Şark deri

TÜRK ANONİM ŞİRKETİN - DEN:

12/3/1940 tarihinde toplanan heyeti umumiye tarafından itti - haz olunarak yüksek tasdikla ikti - ran eden ve teşkil ve ilân kılınan karar mucibince (İstanbul Kasap - ları Türk Anonim Şirketi) unvanı (Şark Deri Türk Anonim Şirketi) ne tahvil edilmiş ve mevcut hisse senetlerinin yeni unvanı Şirketi ihtiva eden klîşe ile damgalanma - sına ve eski unvanı Şirketi ihtiva eden ibarelerin iptaline meclisi idarece karar verilmiş olmakla Şir - ketimiz hisse senedatı hâmmileri nin bu suretle yeni unvanı Şirketi ihtiva eden klîşe basılmak üzere ellerindeki hisse senetleriyle Şirke - cide Köprülü Handaki Şirket Merkezine müracaatları rica olu - nur.

ÇEMBERLİTAŞ

Sinemasında: Bugün matinelere dâim

İki muazzam film birden

MONTEKARLO'nun

MEÇHUL KADIN

DİTA PARLO ve ALBER PREJAN tarafından yaratılmış fransızca sözlü şaheser filmi

BATAKHANE KIZI

Aşk heyecanı ve Binbirçeşit entri - kalarla dolu muazzam filmi

Bakırköy sulh hukuk hâkimliğinden

Müddei hazinenin müddeialehy Yeşilköy Köyü mahallesinde eski Ermeni kilisesi yeni inçiceği so - kağında 7 numarada mukim Kle - anti aleyhine ecir misil bedelinden 60 lira 80 kuruşun tahsilı hakkin - da açtığı davanın bakılan muhake - mesinde müddeialehy gösterilen adresi terkederek Yunanistana git - tiği ve oradaki mahalli ikametı meçhul olduğundan ilân eden yapı - lan tebligata rağmen mahkemeye gelen olmadığından hakkınızda gi - yaben devamı muhakemeye karar verilerle duruşma 19/10/1940 saat 10 a talik edilmmiştir. Tarihi ilân - dan itibaren beş gün zarfında iti - raz etmeniz ve mahkemeye gel - meniz itiraz etmez ve mahkemeye de gelmezseniz davayı kabul etmiş addolunarak gıyabınızda hüküm verileceği E. U. M. K 402, 405, 406 ncı maddelerine tevfiakan tebliğ makamına kaim olmak üzere mu - ameleli gıyap kararı ilân olunur.

940/249

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir

INKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUĞUNDA, BARSIZ
TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kulla-
mlabilir.
MİDE ve BARSAKLARI temizler, alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Askerî
Tetkikler

İsveç ordusu
hakkında bazı
mühim rakamlar

İsveçte 20 den 35 e kadar
askerlik mecburidir

YAZAN: ERKÂNİHARP

Avrupa haritasına baktığımız zaman, istiklallerine dokunulmamış memleket hemen hemen kalmadı gibî. Hâlâ müstakil olanlar içinde, en bahtiyarları, Transilvanya'daki eski arazilerinden bir kısmını alan Macarlar, diğeri de şimalde Finlandiya ve Norveç badiyelerinden yakayı sıyrmağa muvaffak olan İsveçtir.

Talihi İsveçten şimdi kimse bahsetmiyor. Bu memleket yine eskisi gibi kendi kendisine çalışma yolunda devam ediyor.

İsveçte umumî intihabat vail-maktadır. Nazırlar kendi sahala-rına ait söyledikleri nutuklarda hep memleketin daha ziyade kuvvetlenmesi lüzumundan bahsetmişlerdir.

İsveçin mesahai sathiyesi 448,500 kilometre murabba'dır ve bunun 37,900 kilometre murabba göllerle işgal edilmiştir. Ahalisi 6,200,000 dir.

İsveç topraklarının üstü de, altı da birer servet kaynağıdır. Sene-de 1 milyon ton buğday, 1,068,000 ton patates, 1 milyon ton pancar çıkar. İsveçte 2,736,000 koyun, i-nek ve sığır vardır. Buna, 728,000 beygir ile 1 milyondan fazla do-muzu da ilâve etmek lâzımdır.

Göllerde ve sahillerde çok balık avlanır.

İsveçin demir, bakır ve çinko madenleri de çok zengindir. Petrolü, kömürü de vardır.

İsveç tarihi bir çok vak'alarla doludur. 8 inci yüz yılda İsveçli-ler, Vikingsin kumandasında ola-rak Bizansa kadar gelmişler, Gus-tav Adolf ve 12 inci Şarî zamanın-da Avrupa'da büyük zaferler ka-zanmışlardır.

İsveçliler, umumî harpten sonra sulhun ilânihaye devam edeceği kanaatle askerî kuvvetleri mevcudünü 6 fırkadan 4 fırkaya ve 2 süvari lıvasına indirdiler.

Bilâhare hatalarını anladılar. Bugün İsveç ordusu 21 piyade, 4 süvari, 4 hafif topçu, 2 ağır topçu alayı ile 2 tank, 2 istihkâm ve tay-yare taburlarından ibarettir.

İsveç ordusunun silâhları son sistemdir. Piyade alaylarında 30 ağır, 132 hafif mitralyöz, 2 tayar-re dafi topu, ve 6 mitralyözü var-dır. Topçu alaylarında 48 top mevcuttur. Sahra toplarının çapı 7,5 dir. Hafif obüs toplarının çapı da 10,5 dur. Ağır obüs topları 15 çapındadır. Bunlara, 10 santimet-relik havan topları, 21 santimet-relik hava dafi topları, 7 ve 8 santimetrelilik mitralyözleri de ilâ-ve etmelidir.

İsveçte, askerî hizmet 20 den 35 e kadar mecburidir. Bu yaşa kadar ilk saflarda bulunur. 35 den 60 a kadar da erilerde hizmet e-dilir. Piyadeler 150. süvariler de 170 gün askerlik yaparlar, sonra ihtiyata ayrılır, terhis olunurlar. Topcular ve tayyareciler, 200 gün askerlik yaparlar. Seferberlikde 400 bin asker silâh altına alınır.

İsvecin kendine mahsus bir do-

Vergi ve haciz
işlerinde vatan-
daş hakkı

Defterdarlık gazetemiz-
de çıkan bir şikâyetle
derhal alâkadar oldu

(1 inci sahteden devam)

kalemince bir yıldır cevap verilmediği hakkındaki iddiasını yazmıştı. Memnuniyetle öğrendiğimize göre şehrimiz defterdarlığı bu husustaki neşriyatımızla ehemmiyetle alâkadar olarak hâdiseyi 4 gün içinde tahkik etmiştir. Defterdarlık tahkikat neti-cesini bize bir mektupla bildirmiştir. Bu taviz mektubunu aşşaya derece-derken vatandaş dertlerle alâkadar olan defterdar Bay Şevkete teşekkür ederiz.

DEFTERDARLIĞIN İZAHİ

«1 — Celâl Yardımcı 939 takvim yıl-ında Beşiktaştaki Hasırın sakladığı 54 No. lu mahalli trikotaj imalâthanesi o-larak kışat ve 26/2/1937 tarihinde ter-ketmiş ve namına 930-937 mallı yılları için mer'î kanun ahkâmı mucibince tarh ve kendisine tebliğ edilen kazanç vergileri, bazı yıl vergilerine itiraz et-medikten bilâ itiraz ve bazı yıl ver-gilerine de itiraz eylediğinden kazal mercilerin tetkikinden geçmek ve tet-kik mercilerince müttehaz kararlar kendisine tebliğ edilmek suretile kesbi kat'iyet etmiştir.

2 — Keza mülga 2430 sayılı kanunun tesis eylediği mükellefiyet mevzuuna dahil bulunan muallehyin 934 mallı yılı iptilasından itibaren defter tut-madığı ve beyanname vermediği 28/12/1939 tarihinde bir zabıta tevsik e-dilerek mezkûr kanun hükümlerine tevfiğin 934 ve 935 yılları için namına tarh ve tebliğ edilen muamele vergisi, vâkı itirazı üzerine kazal mercilerin tetkikinden geçmek suretile kesbi kat'iyet etmiştir.

3 — Teşviki sanayi muafiyeti me-seslesine gelince:

Mükellef Beşiktaştaki imalâthaneyi 13/10/1931 tarihinde Sultanhamamı Katircioğlu Han 36 No. lu mahalle nakletmesi dolayısıyla elindeki muafi-yet ruhsatnamesi tebdil edilmiştir. Mu-afiyet ruhsatnamesinin tebdili tarihine kadar geçen kısa bir faaliyet müdde-tine ait verginin terkinin hakkında ta-limatname hükümleri dairesinde hiç bir müracaatta bulunmadığı gibi bu tarihten itibaren satış yerine ifrah edil-en bu mahal, teşviki sanayi muafiyeti-nin yalnız imalâthanesinin kurulu bu-lunduğu mahal hududu dahilinde yapı-lan satışlara münhasır bulunması dolayısıyla muafiyetten istifade ettiril-memiştir.

Bu suretle tahsiline mâni kalmayan müteahhakat vergilerinin kanun yollar-la tahsiline tevessül edilmek üzere kendisine yapılan tebliğ üzerine ver-miş olduğu 15/11/1938 tarihli istida ile, vergi borcunun Beşiktaştaki sözü geç-ten yerde bulunan makinelerinin hac-zen satılması suretile tahsilini talep etmiştir. Bu talep üzerine esasen hurda olduğu anlaşılan makineler yapılan iflân müteakip satılmıştır. Satış muamelesi binaya bilâ ihbar girilmek su-retile değil bu mahallin bekçisi vaziyetinde olan şahsın huzurunda ve kapısı esasen açık bulunan mahalde yapı-lmıştır.

nanması da vardır:

Üçü yeni olmak üzere 10 sahil muhafazasına mahsus zırhlı, 2 kruvazör, üzerlerinde 4 - 8 tay-yare bulunan 2 tayyare kruvazörü, 13 küçük destroyer, 16 modern denizaltı...

Çocuklarınıza

SAF GIDA

Yediriniz.

HASAN ÖZLÜ UNLARI



Vitamin, Kalori, Kuvvet, Sıhhat

Pirinç, Yulaf, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Mercimek, Bezelya Cevdar özlü unlarının çocukların neşvesine, diş çıkarma-larına, çabuk yürümelerine tesiri kat'idir. Hastahkların önüne geçer. Hasan özlü unlarının daima taze kalması için bu unlar rutubetli ve güneşli yerlerde bırakılmamalıdır. Üzerindeki tarihten itibaren bir sene geçen veya bozulan unlar HASAN deposu merkez ve şubelerinde değiştirilir ve taze parâsız verilir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartnameleri mucibince 50 bin kilo paket ve 30 bin kilo makine ka-lası pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık 14/X/940 pazaritesi günü saat 16,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartname sözü geçen şubeden parâsız alınabilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden yüzde 7,5 güvenme paralarla birlikte mezkûr komisyona mür-aatları. 9618

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri
umum müdürlüğünden :

- 1 — 100 ton transformatör yağı me ktupla teklif istemek suretile satın alın-acaktır.
- 2 — Muvakkat teminat maktuan 1000 liradır.
- 3 — Tekliflerin levazımından parâsız tedarik edilecek şartnamesindeki tari-fata uygun olarak 18/10/1940 cuma günü saat 17 ye kadar Metro hanının 4 ün-cü katındaki levazım müdürlüğüne imza mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. 9404

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

3710 sayılı belediye istimlak kanununa tevfiğin istimlakinin umumî menfa-atlere uygunluğu tasdik edilip mezkûr kanunun 8 inci maddesi mucibince 3325 lira kıymet takdir edilmiş bulunan Eminönünde Çelebi oğlu Alâettin mahalle-sinin Mısır çarşısına bitişik Tahmisönü sokağında kadastronun 384 üncü ada-sında 64 parsel ve eski 31 yeni 30 kapı No. lu dükkânın tapudan alınan tasarruf kaydında 24/192 hissesine sahip Prodoromos, 7/192 hissesine sahip Nahide ve 21/192 hissesine sahip Ahmet Cevdet'e bu kıymet tebliğ edilmek istenilmiş ise de ikametgâhı tesbit edilemediği zabıtaca yapılan tahkikattan anlaşılmuş olmak-la bu kanunun 10 uncu maddesinin tatbiki zarurî görüldüğünden icabeden tebliğ varakalarının haritası ile birlikte birer nüshasının dükkâna diğer nüshasının ait olduğu belediye dairesine ve 3 üncü nüshasının da umuma mahsus mahalle 20 gün müddetle talik edildiği ilân olunur. 9644

Şirketi Hayriyeden:

Ramazan gece seferlerine mahsus tarife 10/10/940
Perşembe akşamından itibaren tatbik olunacaktır. Tari-feler vapur ve iskelelere talik olunmuştur.

Sahip ve neşriyatı idare eden İsmailharrâni

ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer: SON TELGRAF Matbaası

YAVUZ SULTAN SELİM
Halifeler Diyarında

No. 7 Yazan : M. SAMİ KARAYEL

Bayazıt sakalını karıştırdı, düşündü

Selim, gece gündüz yol almıştı. Şaka değil, Kırından geliyordu. Hava soğuk ve kıştı. Ortalık kar içinde idi.

Selim fevkalâde yorgundu. Yen-nihâçede tevakkuftu idi. Ordugâhı kurdu. Tam altı gün kendisi ve maiyeti istirahat ettiler.

Selim, Yenibahçe ordugâhında iken yüzerâ, rical, ümera, ulema ve âyan gelip arzı ubudiyet edi-yorlardı. Vaktin padişahı olan Sultan Beyazıd Veli ise sarayın-da kanalı idi.

Beyazıd Veli oğluna murah -haslar gönderiyor, paralar yağdı-

riyor, vâitlerde bulunuyordu.

Beyazıd Veli oğlu Selime şöyle yazıyordu:

— Ölüncüye kadar beni tahtun-dan indirme, sana Semendreyi verdim ve defaten üç yüz bin al-tın, seneden seneye de ikişer yüz bin altın ita edeceğim.

Şehzade Selim, babasının bu taleplerini nezaketle reddetti.

Bunun üzerine Beyazıd Veli şu tekliflerde bulundu:

— Seni vârisi meşru ve şeriki saltanat ilân edeyim. Beni ölüncüye kadar tahtta bırak.

Şehzade Selim, babasının bu teklifini de reddetti.

İhtiyar Beyazıd Veli, tahtında kalmak için herşeyi feda ediyor-du.

Nihayet (H. 918) saferinin se-kizinci günü yeniçeri, sinahî, azap askeri ile on binlerce halk tekbir getirerek saraya hücum ettiler.

Sultan Beyazıt, taht üzerinde murahhasları kabul etti ve sordu:

— Asker evlâtlarım benden ne istiyorlar?

Yeniçeri ağaları cevap verdi:

— Padişahımız zavıftır. İdare-i um-mur ve gazaya kudreti yoktur. Sultan Selim gibi genç bir pa-disah isteriz. Anı padişah ma -kamında görmeyince gitmeyiz.

— Diyolar.. dediler.

Sultan Beyazıt, meyasane ba-sını önüne eğdi. Dalgın kaldı, sa-kalını karıştırdı. Okudu, üfledi.

Bir türlü, Beyazıt kararını ve-remiyordu. Saltanat mevkî çok tatlı idi. Kendisi evliya derecesin-de vâli ve dindar bir adamdı. Dün-yadan elini çekmişti. Fakat, saltana-tı bırakamıyordu.

Birkaç dakika; murahhaslar beklledi. Beyazıtın cevabını bekli-yorlardı.

Nihayet; Beyazıt kararını verdi.

Vermezse yeniçeri zorla istediğini yapardı.

Kararı şu oldu:

— Padişahlığı oğlum Selim ha-na verdim. Saltanatı Allah müba-rek eylesin. Tuttuğu kolay gelsün..

Bunun üzerine saraya hücum e-den yeniçeriler ve halk sevinc a-vazesle bağırmağa başladılar.

Zaten, o sıralarda şehzade Sel-im yeniçeri ağası ve vezirler sa-raya getirmişlerdi. Orta kapı önünde oturmuş, kararı bekliyordu.

Şehzade Selim, babasının ka-rarı üzerine derhal olduğu yer-den fırladı. Babasının oturduğu tahtın önüne gitti. Eğilip Beyazı-dın elini öptü.

Sultan Beyazıt, yirmi seneden fazladır oğlunun yüzünü gör-me-misti. Gözleri yasadı, ağıldı. El-le-rini gökyüzüne kaldırarak dua etti.

Duadan sonra, Selim Sultan tek-rar el öptü. Sonra nederini eski saraya kadar götürdü.

Selim saraya döndü ve biât ya-pıldı. Artık şehzade Selim, padi-sah olmuştü (H. 918).

Yeni devrin sağdeğleri olan ye-niçeriler yevmiye üçer akçe te -

rakkiye, elliser altın cülüs hedi-yesine nail oldular.

Yeniçeri ümerasından biri Ya-vuzun karşısına çıkıp asker üme-rasından da bahsetmiş mahrum e-dilmemesini ihtar etti.

Cevap olarak, Sultan Selim a-ğayı omuzundan tuttu, yere gö-kertti, hançer ile boynunu kesti.

Sultan Selim, Sultanın ilk iti-raza verdiği cevap hançerle ve kendi elile kelle kesmek oldu. Beş-on dakika evvel padişah olan Be-yazıd Veli ile Selim arasındaki fark işte bu idi.

Usulden ve makul olmanın iti-raza ve ihtara Selim, hançerle ce-vap vermişti.

Sultan Selim, kardeşi Kurkud Sultanı Midilli sancağına tayin et-ti. Fatih gibi kardeşlerini kesme-di.

Sultan Beyazıt eski sarayda sı-kıldı. Doğduğu yer olan Dimeto-kaya ölmek üzere Sultan Selim-den izin istedi. İzin verildi, yola çıktı. Üçüncü gün Hafsada vefat etti.

Beyazıtın ölümüne mana ve -renler oldu. Sultan Selim tarafın-dan zehirlendiği söylendi. Enebi tarihlerle bizim bazı tarihlerimiz

Beyazıd Velinin oğlu Sultan Selim tarafından zehirlendiğini yazarlar. Burası karalıktır.

Yalnız şu kadar tahmin ede-biliriz ki, Beyazıtın yaşı, yorulmuş olan vücudü, son vukuatın sinir-lerine tesiri hesaba alınırsa, ölü-münü tabii bulmak lâzım gelir..

Beyazıd Velinin tahttan indiril-mesi Osmanlı tarihinde ilk hal' vak'asıdır. O zamana kadar hiçbir padişah hal' olunmamıştı.

Beyazıd Veli zamanında vari-datı devlet dört milyondan beş milyon düka altına kadar çık-mıştı.

Beyazıd Velken evvel gelen padişahlar bizzat babası Fatih Sultan Mehmet ait sırtında tahtgâh yapmışken Beyazıd Veli tekyene-sin olmuştu. Debdebe ve ihtişam fevkalâde artmıştı.

Zaten İstanbulun fethinden sonra, Türkün sadeliği yerine Bi-zans debdebe ve ihtişamı kalm ol-mağa başlamıştı.

Çünkü, Türk devletinin sinesi-ne bir alay dönmüş müslümanlar girmisti. Bunların hemen hepsi hristiyanı. Daha mayalanmamış

olan bu müslümanlar Bizans ve hristiyanlığın debdebe ve ihti-şâmı Türk saraylarına ve Türk co-miyetine sokmuşlardı.

Beyazıd Velinin zamanı saltanatında yalnız sarayî hümayun-kapıcı adedi üç yüz kişiyi bul-muştu. Üç bin kişi de maiyet ve fethin-di. Hahbuki, İstanbulun fethi ve den evvel Türk saraylarında böyle konaklarında böyle ihtişam ve kalabalık görünmezdi.

Beyazıd Veli altmış yaşlarında vefat etti. Otuz iki sene padişahlık etmiştir.

Beyazıd Veli uzun boylu, ak-lak yüzlü, elâ gözlü, ağışlı genç idi.

Beyazıtın yüzünde benler vardı. Fevkalâde binicî, mahir bir sporcı ve kavi idi.

Fakat, Beyazıd Veli muharebe-den ve mücadeleden müteakip hit-katte yaradılmış bir zattı. Derin nehad olup salâhı ahval ile şerh-let almıştı. İstanbul'da Beyazıt taki cami kendisinin idi. Beyazıt vakfı evkafın en büyüklerinden dir.

Beyazıd Veli, sulhu, istisrah ve dervişliği severdi.

(Devamı var)

RADYOLİ

İLE SABAH ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayın

Fatih ıcrasından:

Lâleli Şair Hâmet sokağında 18 numarada Mehmet Sadık tarafından Beyazıt Mercanağa mahallesinde Mercan yokuşu 61 numaralı dükkânda kıl-racı Osman Nuri hakkında temmuz, ağustos, eylül, teğrinievvel, teğrinisan, kânunuevvel, kânunusani 937 senesi aylıkları mahiye 17 lira 50 kuruştan tutarı olan 105 liranın maa masarif tahsil için yaptığı icra takibi üzerine borçluya ödeme emri gönderilmiş borç-lunun ikametgâhı meçhul kaldığından 15 gün müddetle ilânın tebligat ıcrasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itiba-ren 15 gün zarfında borçlu bizzat ve bilvekalâ veya istida ile ıcraya mü -racaatla bir itirazda bulunmadığı tak-

1359 Hicri	1356 Rumi
RAMAZAN	EYLÜL
7	26

1940, Ay 10, Gün 283, Hıdr 157
9 Birinciteşin ÇARŞAMBA

Vakitler	Vasatı	Ekst
Sa. Da.	Sa. Da.	Sa. Da.
Güneş	6 05	12 24
Öğle	12 02	6 22
İkindi	15 12	9 33
Akşam	17 39	12 00
Yatsı	19 11	1 30
İmsak	4 27	10 47

dirde hakkında cebri icra yapılmaz ilânın tebliğ olunur. 940/149

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen Harici
Askerî Kıtâatı İlânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmesi hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askerî satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonlara vermeleri. Şartnamesi ait olduğu komisyonda görülür. 1153 — 9223

Cinsi	Eksiltmenin yapı-acağı yer	Miktarı	Tutarı	Teminatı	İhale gün ve saati
			Lira	Lira	
Un.	Maraş.	600 ton	84,000	5450	16/10/940
Un.	İsparta.	350 >	49,000	3675	14/10/940
Sığır eti.	Erzincan.	220,000 kilo	50,600	3795	25/10/940
K. Mercimek.	Sivas.	83,000 kilo	18,260	1369,50	15/10/940

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askerî satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Talipleri n kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel ait oldu-ğu komisyona vermeleri. Şartnameleri komisyonlarında görülür. 1135 — 9118

Cinsi	Eksiltmenin yapı-acağı mahal	Miktarı	Tutarı	Teminatı	İhale gün ve Saati
			Lira	Lira	
Yulaf.	Maraş.	378,000 Kilo	24,570	1842,75	15/10/940
Sığır eti.	Tire.	60,000 >	13,800	1035	15/10/940
Buğday, yumuşak)		1,110,000 >	88,025)	8898	
Buğday, sert.)	İzmir Bornova.	765,000 >	66,937,50)		
Sığır eti.	Çorum	200,000 >	40,000	3000	15/10/940
Pirinç.	>	15,000 >	5,025	377	14/10/940
Bulgur.	>	84,000 >	8,400	630	16/10/940
Kuru fasulye.	>	50,000 >	8,250	619	17/10/940
Arpa.	>	480,000 >	19,200	1440	18/10/940
Ot.	>	275,000 >	8,937,50	671	19/10/940
Odun.	>	1,200,000 >	18,000	1350	21/10/940
Yulaf.	Çanakkale Umurbey.	1,200,000 >	90,000	6750	11/10/940
Sade yağ.	İzmit.	31,200 >	40,560	3040	
Sade yağ.	İzmit.	18,000 >	23,400	1755	
Sade yağ.	İzmit.	6,400 >	8,320	624	14/10/940
Sade yağ.	İzmit.	19,200 >	24,960	1872	
		74,800	75,240	7291	
Pirinç.	İsparta.	27,000 >	8,100	607,50	14/10/940
Odun.	Edirne sanayi kırsal.	5,320,000 >	95,760	6038	10/10/940
Kuru fasulye.	Çanakkale Umurbey	120,000 >	30,000	2250	15/10/940
Sığır eti.	>	400,000 >	108,000	8100	15/10/940
Sade yağ.	>	45,000 >	59,850	4488,75	15/10/940
Meşe odunu.	>	3,000,000 >	375,000	28,125	15/10/940
Un.	>	500,000 >	75,000	5625	15/10/940
Patates.	>	200,000 >	20,000	1500	11/10/940
Meşe kömürü.	>	1,000,000 >	50,000	3750	14/10/940
Bulgur.	>	120,000 >	19,800	1485	14/10/9